

SLOVENSKI NAROD.

...naša vasak dan zvečer, izvenčno nedelje in praznike, ter velja po početi prejemam za avstro-ograke dežele na vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 8 K. 60 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe nek istodobne vprašljivate napomine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od petrostopne poti-vrste po 12 h., če se oznalilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopini naj se izvole frankovati. — Skupini se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knaflovi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenstvo pa v pritličju. — Upravljenstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Celjsko šolstvo in — Slovenci.

Od Savire, 28. junija.

Rekle bi se, včelo nositi v Savire, ako bi hoteli n. široko razkladati ak pomen, ki ga ina dobro urejeno šolstvo za ves razvij kakega naroda. Od njega zavisi bivnost vsega naročovega življenja.

Že cesarica Marija Terezija je storila izrek: „Die Schule ist ein Politikum.“ Če kje drugod, ima ta izrek posebno svojo veljavo za celjsko mesto. Celje brez povsem nemških šol preneha biti „nemšč“; to vedo dobro gori v Gradcu! Zito pa uravnavaajo ves kurs tako, da ni nemštvu na kvar.

Vse celjsko nemštvu se umetno vzdržuje; seveda na stroške slovenskega življa ...

Kaj pa Slovenci? Ti so prava „misera plebs“! Vsa obsežna okolica celjska ima v mestu javno ljudsko šolo za dečke ter zasebno dekliško ljudsko šolo pri šolskih sestrah. Deška šola se nahaja v poslopu, katerega bise dandanes morala sramovati vsaka vas. A ker te zgradbi nedostaje prostora, moralata se najeiše dve sobi v privatni hiši. A vkljub temu še vedno ni dovolj prostora za okoliške dečke. Istotako nedostaje prostora v dekliški šoli pri šolskih sestrah. In posledica vsemu temu? Da skoraj polovica naše slovenske dece iz okolice obiskuje mestne nemške ljudske šole.

Krajni šolski svet celjske okolice je že zdavnaj sklenil, sezidat veliko moderno šolsko zgradbo ter spraviti dečko in dekliško šolo pod en krov. Prostorno stavbišče v mestu je že kupljeno 5. leta, denar za stavbišče je tudi pripravljen, a Slovenci šole staviti ne smejo!! Nemci tega nečejo — in basta! Naši poslaci pa molče! Ali nečejo ničesar storiti ali ne morejo? Bog naj to ve! A žalostna istina je, da se nam naračaja

od leta do leta več ponemči, „Nemci“ se nam pa semejo v pest. — In tako se naši ubogi okoliški otroci in ž njim učiteljstvo dalje ubijajo v zadolih, gleda šolske higijene docela nedostatnih sobah in pri šolskih sestrach imajo nižji razredi — ravno radi pomanjkanja prostora — že par let le — poldnevni pouk.

In naša takozvana „slovenska“ gimnazija?! O, Bože mili! Učni prostori tega zavoda modernim zahtevam nikakor ne ustrezajo. Učna uprava je najela privatno hišo ter za silo adaptirala ubikacije za poučene namene. V ilustracijo, kako vzorni šolski prostori so to, naj le navedemo, da to učilišče niti nima dovolj — stranič!! Nasproti se nahaja vojašnica, a dvorišča, vrta, kjer bi se v premorih mogla naša mladež gibati, — sploh ni... Pedagoški vodja zavodu — rodom slovenski Korošec — je mož nemških misli, ki se z gojencji niti pravilno v našini razgovarjati ne zna. Tudi specjalita, ne?! Uradni jezik na naši „slovenski“ gimnaziji je nemški, konference se vodijo nemški in razpravljajo se pri njih zgodil nemški. Študentje naši niti ne dobivajo dvojezičnih izpričeval, kaj še, samo nemška. Kaj še hočemo več od slovenske gimnazije??

O drugih nedostatkih tega učnega zavoda tačas ne maramo razpravljati ter nečemo ubrati poti, ki jo je ubral „Slovenčev“ dopisnik, ki je nedavno prav iz strankarskega stališča enega profesorjev tega zavoda javno ožigosal. To pa vendar lahko rečemo, da Slovenci z nemško-slovensko gimnazijo v Celju niso — Bog si ga vedi kaj — pridobil!

Imamo pa v Celju tudi trirazredno deželno meščansko šolo. Ta šola je v prvi vrsti namenjena nam Slovencem. Vsled tega moral bi biti slovenska. A o tem v Gradcu nečejo ničesar vedeti in slišati. Mi Slovenci smo le dobri, da plačamo; vse drugo je Nemcev skrb.

In tako imamo Slovenci v Celju meho, dokler ga ni ustavil Krivosrd, ki je prišedši od razgovora z Luko vstopil v prostorno sobo.

„Kje je zdaj Nikolaj Kolovški?“ je po kratkem odzdravu vprašal brez ovinkov Krištof. „Ali ste to mogli izvedeti?“

„Natančnega nič ne vem, dasi sem že na vse zgodaj poizvedoval pri ljudeh z dežele, ki so prišli v mesto. Najbrže je zdaj v Mengšu, vsej nekaj članov njegovega sorodstva se muditi tam. Ko je porušil zlatopoljski grad, se je obrnil proti Mengšu. Ker je pri boju za zlatopoljski grad izgubil mnogo moštva in je tudi pobegnilo mnogo njegovih ljudi, namreč vsi tisti, ki so kaj več naropali, ni mogel koj naprej, nego mora počakati, da sestavi novo četo. Kamnik se ne more lotiti, če nima vsaj petsto mož.“

„Torej v Mengšu je!“ Krištof je to rekel tako, kakor bi sam s seboj govoril. „In v Kamnik ga še ne bo! Prav! Pa mu pojdem nasproti.“

„Kaj hočete zapustiti Kamnik? Čemu? Sedaj vendar še ne morete ničesar storiti proti Nikolaju. Ostavite rajšči na varnem in pripravite se za svoje delo.“

Zlatopoljec se je samo nasmehnil in je odkimal z glavo.

ščansko šolo, ki je po vsem svojem ustroju ultra nemški zavod: ravnatelj trd Nemeč, vse učitelji — razen veroučiteljeja — tudi — Nemci. Kaj še hočemo več?! Toda stoj! Vsaj so privoščili v vsakem razredu po dve uri pouka iz slovenščine na teden „für die Schüler mit slovenischer Mutter-sprache“. To je koncesija!! — A kako in po kom se upravlja ta zavod?

Ko je pred par leti šel v pokoj meščanski učitelj Novak, ki je bil usposobljen za poučevanje slovenskega jezika in je ta posel še precej spretno opravljal, — se to učno mesto ni odalo prošnjiku — za to skupino izvrstno usposobljenemu — **Slovencu**, ne, ampak imenoval se je na to mesto nekovek Aistrich z Moravskega, ki za Slovence drugega nima, nego psovke in je sploh eden največjih nemških izvivačev v Celju. S tem seveda tudi bilo več učitelja slovenščine na meščanski šoli. In komu so poverili zdaj ta pouk? Umirovljenemu mestnemu učitelju Kresniku, ki je renegat ter tudi drugače povsem propal človek. Radi nedostojnega življenja — tako v obitelji kot tudi izven nje — je bil „ex offo“ umirovljen. Človeka, katerega je vrhna šolska oblast odstavila sploh od učiteljevanja, pa so zdaj naredili za učitelja na nam namenjeni šoli!! Ali ni tako postopanje naravnost za nas Slovence — ponizevalno? — Kresnik naj poučuje naše fante, on, ki o stanju naše sedanje književnosti niti pojma nima, on, ki je za ta posel absolutno — nezmožen? Človek, ki je pronosiran človek, katerega se vsak poštenjak ogiblje; mož, ki se potika v mestu in v okolicu z ničvrednimi ženskami itd. po raznih obskurnih lokalih; — pa učitelj naši nežni mladi! Proč ž njim!

Merodajne kroge pa s tem resno opozarjam, da oskrbe s **prihodnjim** šolskim letom naši meščanski šoli **poštenega in večega** učitelja slovenščine!

Pokazali smo Vam nekaj šolskih slik iz slovečega „nemškega“ Celja.

Marsikaj bi Vam še lahko očrtali; a za danes naj bode teh vrstic dovelj.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 1. julija. Poslanska zbornica bo imela seje do konca tega meseca. V tem času bo najbrže tudi odsek za volilno reformo že končal svoje delo. Poletne počitnice državnega zborova bodo zelo kratke, ker se bo že prve dni meseca septembra pričelo jesensko zasedanje. Meseca oktobra bodo sklicane delegacije v Budimpešto, da sprejme proračun za 1. 1907. Poljski klub pa namerava pri seji klubovih načelnikov predlagati, da se tekoče zasedanje zaključi že 15. t. m. Ako bo ta predlog obveljal, bo marsikatera nujna zadeva ostala nerešena. Ako že ne v tekočem, pa vsaj v jesenskem zasedanju bi moralna priti na dnevnini red reforma tiskovnega zakona. V slučaju, da se sprejme poljski predlog, je gotovo, da ta parlament ne bo več razpravljal o tiskovnem zakonu.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 1. julija. Včeraj popoldne je imela gosposka zbornica seje na katere dnevnem redu je bilo drugo čitanje zakona o vojaški taksi, več naknadnih volitev in rešitev proračunskega provizorija.

Sejo je otvoril predsednik knez Windischgrätz.

Na predlog grofa Schönborna je zbornica najprvo jela razpravljati o proračunskej provizoriju.

Dvorni svetnik Ludwig je govoril o zaostalosti naših sanitarnih naredb, dvorni svetnik Jeitteles je pa v svojem govoru branil bivšega ministarskega predsednika dr. pl. Koerberja pred napadi posamnih poslancev v proračunskej odseku poslanske zbornice, zatrjujoč, da parlament nima pravice soditi bivšega ministra, nego samo državno sodišče ter obžaloval, da je zbornica tako kasno prišla v položaj, razpravljati o proračunskej provizoriju.

Nato je zbornica sprejela v drugem in tretjem čitanju proračunskej provizorij in trgovskopolitični poverilni zakon.

Poročevalec baron Walterskirchen je na to poročal o zakonu o vojaški taksi. Proti zakonu je govoril grof Buquoys; pobijal je splošne dolžobe zakona, zlasti pa ono točko, s katero se namerava vojaška taksa staršem, katerih otroci so oproščeni vojaščine ali pa niso sposobni za njo. Končno je predlagal, naj se zakon vrne komisiji, ki ga naj primerno predela. Domobranci minister Schönaich je pobijal izvajanja predgovornika ter se izrekel proti temu, da bi se zakon vrnil odsek. Ernst pl. Plener se je pri družil izvajanjem grofa Buquoysa ter takisto predlagal, naj se zakonski načrt vrne komisiji. Pri glasovanju se je sprejel predlog grofa Buquoysa, da se predloga vrne odsek.

Pri naknadnih volitvah so bili izvoljeni: Ignac pl. Ruber v nadobeno komisijo, grof Kuefstein v narodnogospodarski odsek, dr. Matuš v kvotno deputacijo in grof Wodzicki v delegacijo. Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

Dr. pl. Koerber v proračunskej odseku.

Dunaj, 1. julija. Seja proračunskega odseka, h kateri so tudi povabiljeni bivši ministrski predsednik dr. pl. Koerber in bivša ministra dr. pl. Böhm in baron Call, da pojasne svoje postopanje o zadevi pristaških zgradb v Trstu, bo v sredo ob devetih dopoldne. V političnih krogih se dvomi, da bi dr. Koerber mogel podati tako pojasnila, s katerimi bi se zadovoljil proračunski odsek.

Volilna reforma.

Praga, 1. julija. V krogih čeških poslancev se zatrjuje, da se bo med Nemci in Čehi v odseku za vo-

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

„Nehaj, norec,“ je zaničljivo reklo Krivosrd in odšel iz sobe.

Luka je nekaj trenotkov gledal nepremično za njim, potem se je malo nasmehnil. Dijaboličen plamen se je zasvetil v njegovih očeh in hipoma ugasnil, in nato je mirno šel za Krivosrdom v sobo svojega gospodarja viteza Zlatopoljca.

Krištof Zlatopoljec je bil že na vse zgodaj vstal, a še ni zapustil svoje sobe, dasi je vanjo že davnno sijalo jutranje soluce. Njegov oče je ležal na postelji in s svojimi živimi, nemirnimi očmi sledil sinu, ki je hodil po sobi gorindol, lahno, z enakomernimi koraki, in neprenehoma gledal predse v tla. Minila je ura za uro, a Krištof se ni bil niti za trenotek ustavil. Niti živahnovo vrvenje pod okni ga ni vzbudilo iz njegovih misli. Oče njegov je postal naposled vznemirjen in je začel hrešati, da bi sinovo pozornost obrnil nase, ali Krištof ga niti pogledal ni in je nadaljeval svojo

hojo, dokler ga ni ustavil Krivosrd, ki je prišedši od razgovora z Luko vstopil v prostorno sobo.

„Kje je zdaj Nikolaj Kolovški?“ je po kratkem odzdravu vprašal brez ovinkov Krištof. „Ali ste to mogli izvedeti?“

„Natančnega nič ne vem, dasi sem že na vse zgodaj poizvedoval pri ljudeh z dežele, ki so prišli v mesto. Najbrže je zdaj v Mengšu, vsej nekaj članov njegovega sorodstva se muditi tam. Ko je porušil zlatopoljski grad, se je obrnil proti Mengšu. Ker je pri boju za zlatopoljski grad izgubil mnogo moštva in je tudi pobegnilo mnogo njegovih ljudi, namreč vsi tisti, ki so kaj več naropali, ni mogel koj naprej, nego mora počakati, da sestavi novo četo. Kamnik se ne more lotiti, če nima vsaj petsto mož.“

„Torej v Mengšu je!“ Krištof je to rekel tako, kakor bi sam s seboj govoril. „In v Kamnik ga še ne bo! Prav! Pa mu pojdem nasproti.“

„Kaj hočete zapustiti Kamnik? Čemu? Sedaj vendar še ne morete ničesar storiti proti Nikolaju. Ostavite rajšči na varnem in pripravite se za svoje delo.“

Zlatopoljec se je samo nasmehnil in je odkimal z glavo.

„Slušajte moj svet, vitez Zlatopoljec,“ je sibil Krivosrd. „Kamniško zidovje je trdno, kamniški mestjanje so pogumni in dobro oboroženi in ker so bogati, imajo in dobe vedno dovolj ljudi za obrambo. Nikolaju se bo tu slabo godilo, če ne pride z veliko silo nad mesto. Ostanite tu, pridružite se meščanom — in lahko izvršite oblubljeno osvoeto poprej, nego vi sami mislite.“

Toda Krištof zopet ni odgovoril in se je zopet samo nasmehnil. Premeril je vnovič soko z dolgimi koraki in šele po dolgem molku rekel:

„Ogledati si moram vse ozemlje, kjer divja zdaj Nikolaj Kolovški.“

Potem se je obrnil do svojega službe in ukazal, naj preskrbi vse, kar treba za odhod. Krivosrd bi bil rad ugovarjal, ali zdelo se je, da bi se zaman trudil in zato je molčal.

Kmalu potem so bili Zlatopoljec in njegovi spremjevalci izven zidovja kamniškega mesta. Jezdili so previdno se ozirajo nekaj časa, ko je naenkrat Krivosrd ustavil svojega konja in zaklical:

„Zavijmo zdaj malo v stran, da se na varnem kraju pripravimo za vsak slučaj.“ — Obrnil je konja in jezdil do malega gozdčka.

„Ne zamerite, vitez Zlatopoljec, da sem vas zapeljal semkaj, ali previdnost me sili v to. Tu mislim nekoliko popraviti svoj obraz, zakaj mene pozna vsak otrok in če bi prišel kolovškim ljudem v roke, bi se mi slabo godilo.“

Medtem je vzel mož z iztaknjnim očesom iz vreče, ki jo je imel na konju, dve maski. Eno je izročil Krivosrd, drugo si je sam nataknil. Zlatopoljec se je skoro ustrašil, ko ju je zagledal zdaj z maskama na licu. Izgledala sta, kakor da so jima bile porezane ustnice in ušesa.

Luka je glasno občudoval maski.

uničiti, ja, vse uničiti, ja, če pridejo nasprotniki na krmilo, se bodo dolake za 50 procentov zvišale. Vsak je dolžan voiti može katoliškega mišljenja, ja, katoliškega mišljenja, ja, če dobe oblast v roke framasoni, ja, to bi bilo na Kranjskem še hujše kakor na Francoskem, kjer cerkev zapirajo in rušijo. E, gospod Janez, "zegni" so se Vas slabo prijeli, ker sicer bi ne lagali tako grdo na prižnici. Povejte vendar, kje so na Francoskem sedanji čas občinstvu kako cerkev zapri in jo porušili? Povejte nam! Ker pa tega ne morete dokazati, zato nam vsaj povejte, če je laž na prižnici tudi beseda božja? Ker Vi tako grozno nadlegujete Bogu, Mater božjo in vse svetnike, Vam bodo gotovo pomagale pasti in striči Vaše ovce. Le zaupejte več svoji molitvi, pa opustite laž in kujskanje na prižnici.

Okraina učit konferenca za kranjski okraj bo v četrtek, dne 5. t. m., dopoldne ob desetih v Cerkljah. Točno ob deveti uri se odkrije v Velesovu spomenik tovariu Josipu Petkovšku, nakar še enkrat opozarmajo vse udeležnike.

Pri Ljubelskih volitvah v Idriji je bil za 3. razred, ki je volil minoli ponedeljek od 8. ure dopoldne do 6. ure popoldne, zelo hud boj. Klerikalci so napeli vse sile, da bi obdržali ta razred še nadalje v svoji oblasti. A zastonj je bilo njihovo napenjanje, zavedni napredni in socijalnodemokratični volitvi so jim iztrgali tretji razred iz rok in tako odstranili delavski Idriji grdi madež, da so namreč doslej klerikalci zastopali tretji razred v občinskem odboru idrijskem. Koliko je bilo klerikalcem ležeče na tem, da si ohranijo tretji razred, se je moglo soditi po njihovem naravnost obupnem boju. Ljudska hranilnica je razposodila kar je mogla denarja, da bi si na ta način prisvojila volilcev. Okrog volilk so lazili črahuhi dan na dan za pooblastili in še celo po noči niso imeli volilcev miru pred klerikalnimi vešami. Sestajali so se na tajnih shodih, hujskali in obrekovali napredni odbor na vse pretege, pritisnali na volilce z grožnjami in obljubami, klerikalni pazniki so obdelovali delavce volilcev, pomagal jim je oskrbnik Penko, na kratko, posluževali so se vseh mogočih dopustnih, pa tudi goljufivih in sleparskih sredstev. A vse ni nič pomagalo, propadli so popolnoma, kar niso pričakovali. Dasi je v Idriji najstrastnejše politično življenje, uendar dvomimo, da bi bil že kdaj živahnjejši volilni boj, kakor je bil v ponedeljek. Od 510 volilcev se je vdeležilo volitve 414. Protiklerikalni kandidati so bili vedno v večini nad klerikalnimi, razlik se je večala in manjšala, dopoldne so imeli naši kandidatje nad 40 glasov večine ob 2 popoldne pa tudi samo 1 glas, kar pa se je hitro popravilo in ob sklepnu volitve je znašala večina nad 30 glasov. Klerikalce je budo zadel poraz in pobegli so z volišča sramotno; volitve na mestnikov se niso več udeležili. Od protiklerikalnih agitatorjev so izborni služili socijalno demokratični kolesarji, ki se neutrudno in v veseljem vršili svojo dolžnost, pa tudi napredni agitatorji so marsikoga volilca, dovedli na volišče. Klerikalci so spravili skoraj zadnjega volilca na volišče hoteli pa so tudi slepariti; tako je hotel voliti nekdo za dva mladoletna, ki ni bil varuh, a se je od naše strani preprečilo to, varuh pa je potem volil naše kandidate. Župnik na Gori je pooblastil nekega klerikalca, da glasuje za župno prebendo, a tudi to je komisija zavrnila, klerikalci pa so poskrbeli, da je prišel sam gorski župnik na volišče, ki je bil potem volilcem v splošno zabavo. Ravno tako se je občinstvo norčevalo iz Oswalda, ki je bil najdelavnejši klerikalni agitator. Sploh so bili klerikalni volilci potrati, naši pa so šli z navdušenjem v boj proti grdemu nazadnjaštvu. Z Gor je župnik pripeljal par navednih kmeciev, ki se jih je potem držal kakor klop, boječ se, da se ne zmazneta. Strašno neprjetno sta se počutila v farških kremljih in mučno jima je bilo v tem varstvu. Misliši sta si, čemu neki se ju tira na volišče, ko vendar nimata najmanjšega pojma, za kaj se gre, in brezdvomno sta se v srcu jezila na svojega dušnega pastirja. To je slika vseh klerikalnih volilcev, ki ne gredo na volišče vsed svojega prepričanja, pač pa na komando iz farovjev. Izmed pobitih klerikalnih volilcev je zadnji zapustil volišče gorski župnik Lah, ki se je pred voliščem podal v razgovor z nasprotniki in pri tem čul dokaj gorkih. Odsel je osramočen ob ploskanju navzočih. Med tem je komisija zaključila volitev, in se je proglašil rezultat, ki ga je na volišču zbrano ljudstvo vzprejelo z urnebesnimi "živio" klici. Žeče se je zbrala pred mestno hišo mnogostevilna množica, ki je burno proslavljal napredno zmago in z ogročenjem demonstrirala proti klerikalcem. Med tem pa je bil obhod godbenega društva okrog mesta, kojega je spremljala nepregledna množica. Vse je bilo polno navdušenja, vse se

je radovalo zmagu nad klerikalci. Taka protiklerikalna nastopa Idrija še ni videla! Klerikalci so se zbrali pri "Didiču", kjer so se tolažili, da so častno propadli in da pri prihodnjih volitvah zopet zmagajo. Tolažba je že, a skrbeli bomo, da se njihovi upi ne izpolnijo, pač pa bomo preskrbeli klerikalcem še nekaj častnih porazov v Idriji.

Velika nesreča, ker se je oblak utrgal. V soboto se je nad Jaršami pri Mengšu utrgal oblak. Voda je pridrla z vso silo proti kolidovu in odnesla podložek pri enem izmed tam stojecih voz. Dva voza sta vsled tega zdrdrala po progi navzdol in na cestnem prelazu butnila v voz zidarskega mojstra Ivana Gregorca iz Mengša. Voz je bil doela razbit, konj ubit, hlapac pa težko ranjen.

Vlak je povozil v četrtek med Lazami in Kresnicami neko mlado dekle in jo na mestu usmrtil. Dekle se je hotelo izogniti tovornemu vlaku, pa je prišlo pod brzovlak.

Odlikovan obrtnik. Župan, posestnik in tvorničar žganja v Blagovici, g. Franc Cerar, je dobil za svoje razstavljenje žganje na letosnji razstavi v Londonu častno diplomu s častnim križem in zlato kolajno.

Odlikovanje. Lovski čuvaj Simon Polajnar v Gornji Kokri je dobil za 40letno zvestvo službovanje častno svinčino.

Maturitetne skušnje na gimnaziji v Nevem mestu so se vrstile 25. in 26. junija s sledenim rezultatom: izpričevalo zrelosti z odliko so dobili: Franc Lozar iz Črnomlja, Herman Mole iz Kanala, Jakob Schober iz Kopravnice in Jožef Verce iz Doberniča; zrelostno izpričevalo so dobili: Alojzij Hrovat iz Velikega Podljubna, Rudolf Kapš iz Uršnih Sel pri Toplicah, Anton Komljanec iz Sv. Križa pri Kostanjevici, Tilen Levec iz Sevnice, Ervin Murgel iz Kranja, Vaclav Sok iz Možganje pri Ptiju in Vladimir Travnar iz Logatca. Trije kandidatje so od mature odstopili, enemu se je dovolil ponavljajni izpit.

Strela je udarila v kozolec posestnika Kaferla v Selu pri Mirni. Zgorel je kozolec z vsem senom, 3 vozovi in nad pol drug sto desk. Škode je 3000 K.

Zgorel je 72letni Andrej Kolar v Ardem pri Rakih okraja krškega, ko je šel v gorečo hišo Alojzija Goranca po svojo obleko in se je v sistem hipu zrušil strop nanj. Posestnica Helena Pavkovič iz Ardrega je zelo na sumu, da je začigala omenjeno hišo, zato so jo aretovali in izročili sodišču.

Strela in ogenj. V soboto jutro pred svitom je trešilo v hlev posestnika Peterline v Kamnu pri St. Rupertu. Pogorel je hlev s podom in kozolec. Posestnik je pač za malo vsoto zavarovan, a baje že dlje časa ni plačal zavarovalnina in najbrži ničesar ne dobole. Težko, da bi si zamogel postaviti nova gospodarska poslopja. Gasilci so ogenj omejili, da se ni razširil na bližnja sosedova poslopja.

Električno razsvetljavo hoče vpeljati trboveljska premogokarna družba za svoja podjetja v Trbovljah.

Iz Celja. Kakor že par let sem, so priredili naši celjski Germani tudi letos na dan sv. Petra in Pavla svoj "hetzfest". Povabili so par gornješčaj. pevcev iz Brucka — prislo jih še 20 ni — da so imeli priliko, ostentativno kazati svoje nemščino. Mi bi sicer te komedije ne omenjali, a sili nas v to dejstvo, da so vihrali na ozemlju naše slov. okoliške — občine frankfurterice! — To pa že opetovanje ob takih prilikah! Zajak pa obč. urad ne storii svoje dolžnosti? Mi pribijemo zadnjikrat ta fakt, v bodoče govorimo — drugače. Toda upamo, da ne bode treba več!

Vandalizem v Teharijih. Več tisoč goldinarjev vredne umetniške slike v teharski kapeli je nekdo razpraskal in oskrnul, da so zdaj popolnoma brez vsake vrednosti.

Mrtvega so našli v Voglavini pri Celju delavca v celjski cinkarni Maksa Legvarta. Ne ve se, ali se je izvrnil samomor ali nesreča.

Zopet otrok začgal. V Št. Jurju ob južni železnici je začgal 10letni šolski učenec kozolec Rudolfa Dobovščka, da je pogorel do tal. Fant se je igral s pištolico.

Vlom. V Ptiju je delavec Andrej Novak vlomil v pisalnik depoziterja delniške pivovarne, Gabrijela, in odnesel 580 K. Tatuto pa v par urah prijeli. Denar je imel skrit v čevaljih.

Uzor redarja. Znameniti brežiški redar Čalon, dika mestnega redarstva v Brežicah ima zopet tri tožbe radi pretepa in željenja časti.

Pomnožitev policije v Gorici. V Gorici pomnožitev policije za 4 redarje in 2 policijska agenta. Taka pomnožitev je pač prepriča, ker je v Gorici za varnost in red zdaj kaj slabu preskrbljeno.

— **Samoumor.** V Trstu se je 50 letni čolnar Pelegrini zaprl v sobo, napolnil veliko posodo z ogljem, katero je začgal in potem legal v postelj, kjer so ga našli zadušenega.

— **Velika tatvina olja v Trstu.** Tvrdko Segrev v Trstu so doslej neznani uzmivoči ukrali 2400 kg. olja iz skladnišča.

— **Ubil se je** 38letni zidar Just Fabijan, ki je v Trstu skočil v bolnici skozi okno na vrt. Bil je na mestu mrtev.

— **Novo artillerijsko vojašnico** v paviljonskem sistemu zgradi puljska mestna občina. Zgradba bo veljala 600.000 K.

— **Škandal pri instalaciji reškega guvernerja.** "Magyarország" donaša senzacionalna odkritja o instalaciji novega reškega guvernerja. List pripoveduje, da so časnikarji, ki so prisostvovali banketu, ki ga je priredil grof Nako, ne samo zlorabili gostoljubnost nego tudi ogulinili guvernerja za 15.000 K. Ti časnikarji pa niso bili zastopniki uglednih listov, marveč elementi, ki izdajejo zakotne listi in ki niti pravilno pisati ne znajo. Zastopnik nekega lista je izvabil guvernerju 30.000 K, a ta ni bil niti časnikar, nego samo upravitelj nekega lista. Razkritja listov se tičajo samo dunajskih, petščinskih in pariških časnikarjev. Med drugim se tudi govori, da so ti takozvani "časnikarji" na banketu pokradli za 300 K smodk in cigaret in lazili po raznih denarnih in trgovskih zavodih in izvabljali denar. Razkritja "Magyarország" vzbujajo povsodi veliko senzacijo.

— **Stavna kronika.** Gledo letos oziroma lani pričetih stavb je danes omeniti, da so večinoma že vse ometane in osnažene, t. j. hiša dr. Pirca, Regalijeva, Čamernikova, Accettova, J. Zupančičeva, brambovska vojašnica ob Poljanski cesti, Sušnikova hiša ob Zaloški cesti in dvoje hiš pred Kolezijo. Hiša A. Deghenghija ob Dunajskih cestih se še suši, ravno tako Kokaljeva na škofnih parceolah pri Sv. Petru ter Vila Andréa v podaljšani Knafflovih ulicah. Na Marije Terezije cesti je pekovski mojster Al. Jenko rekonstruiral svojo hišo. Pričeli so pa zdaj kopati temelj in dovozati materijal: za poslopje višje dekliske šole ob Bleiweisovi cesti, za Staudacherjevo vilu v Levstikovih ulicah in ob Poljanski cesti za II. državno gimnazijo. Novo vilu si ob Dolenski cesti gradi železniški uradnik Kytka, zgraditi pa si jo namerava tudi J. Černič na škofnih parceolah, dočim si zgradita ob Dolenski cesti J. Libersar in Fr. Barlič pričlenihi hiši. J. Buggenigova dvonadstropna hiša ob cesti na Rudolfovem železnicu je popolnoma dovršena. V Strelških ulicah je dal g. P. Turk iz Drage staro hišo do tal podreti ter si zgradi takoj novo dvonadstropno hišo ondi. V Prulah se je en hodnik tlakoval. V Strelških ulicah je ometana in osnažena vila Fr. Pusta ml. V Hradeckega vasi je dograjeno novo enonadstropno poslopje. — V park pred justično palačo so postavili 8 novih ličnih klopi, v park ob Bleiweisovi cesti jih postavijo enako število, po številnih na Gradu pa 16 novih leseni. Stavbnega materijala je dovolj navoženega, pač pa manjka delavcev. Izmed oguljenih in odrgnenih hiš so jih zopet par prenovili ali vsaj prebarvali. To so: štev. 2 v Gradišču, št. 30 v Florjanskih ulicah, št. 6 v Krojaških ulicah, št. 7 Pred škofijo (ki je sedaj v delu); naj bi prišle na vrsto zdaj še — makari s pobaranim kapnico — nekdajna Galetova hiša, obe sosedni mestni, Gerlizjeva v Gospodskih ulicah in Šenklavski farovž, ki po barvilu kar upije. Na Poljanah je tudi par podrtij, na katerih je bil potres — "pozabil" in ne delajo mestu nikake krasote, a pridejo v tem stoletju že še na vrsto.

— **Reklam-Nučič — pobegnil** Lastnik I. kranjskega reklamnega podjetja "znan K. W. Nučič" je počel iz Ljubljane, zapustivši veliko sveto dolgo. Nučič je bil vedno nekoliko dvomljiva eksistence in tudi nekoliko sumljivo eksentričen, prav kakor da ni popolnoma zdravega pama. Rodom Tržičan je prišel pred več leti v Ljubljano in je tu na različne načine poskušal svojo srečo, celo kot krščanskosocijalni politik. Napisel je našel poklic, ki je ugajal njegovemu naturelu. Ustanovil je založbo "Kranjski žurnal" in Gradaščici trije sošarski vajenci, ki nimajo dovoljenja za ribji lov, ga odnesli proti Dobrunjam, kjer so ga spekli in použili, kolikor so ga mogli. To je prišlo na uho najemniku tamošnjega ribnjega lava, ki bode vse tri naznani.

— **12 kg težkega sulca** so dne 26. t. m. ujeli v Gradaščici trije sošarski vajenci, ki nimajo dovoljenja za ribji lov, ga odnesli proti Dobrunjam, kjer so ga spekli in použili, kolikor so ga mogli. To je prišlo na uho najemniku tamošnjega ribnjega lava, ki bode vse tri naznani.

— **Z vozom je zadel** v soboto zjutraj neki fijakar na ovinku Bleiweisove in Dunajske ceste delavca Karla Kramarja, ki se je peljal s kolesom na delo. Voz je šel čez kolo in mu napravil 30 K škode. Kriv je baje fijakar, ker je preveč naglo neprivedno vozil.

— **Žepna tatvina.** Delavčevi ženi Ivanji Kersičevi je bila danes dopoldne na sejmišču iz žepa ukradenia denarica, v kateri je imela 106 kron de-

— **Izgubljene in najdena reči.** H. T. je izgubil 4 K vredna očala. — Dijak Ivan Zoro je našel srebrno verižico in jo oddal na magistrat. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena, oziroma najdena dva dežnika, 3 palice, 5 parov nogavic, pas in slamenata košarica stare oblike. — Železniški vpokojeni čuvaj Ivan Dolenc je izgubil, oziroma pozabil pred neko blagajno dva bankovca po 20 krov.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvezcer v restavraciji pri "Novem svetu" (Marije Teresije cesta) društveni koncert z a člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prostota, nečlani plačajo 40 vin.

— **Popravek.** V sobotnem inseratu glede razpisa učiteljskega mesta na šoli pri sv. Jakobu v Ljubljani se je vrinila pomota. Rok za vlaganje prešen je do 14. julija ne do 24. julija t. l.

— **Najnovejše novice.** V vasi Olkič na rusko-avstrijski meji je bil umorjen in oropan prošt Opolški od neznanih roparjev.

— V Nikiču pri Šopronu je pogorelo 80 objektov grofa Zichyja. Zgoreli so 4 otroci. Škode je 600.000 K.

— **Pred časniki na vajah** se je ustrelil prostak Langes v Metzu na Lotarskem.

— **Bele roke.** Mnogo gospa in gospodičen se čuti jako nesrečnih, da nimajo belih rok. Ker vemo recept za to, svetujemo sledenje: Vzemite dva in pol grama žveplene kislino, dve časi navadne vode in poldrogu gram dišeče masti (smirne). To vse skupaj dobro zmešajte, nakar si dobro operite roke in jih držite v imenovani mešanici nekaj časa. To je treba storiti tri dni vsak dan po enkrat in roke bodo bele kot mleko.

veda" ni zgodilo, zakaj če so Nučičeva pasiva tudi znašala več tisoč kron, aktiva njegova niso znašala niti deset grošev. Reklamno podjetje je zaspalo in Nučič se je zmanj prisodel, da bi si kako opomogel. Izmed njegovih upnikov sta mu delala največ skrbi "katoliška tiskarna" in tiskarna Dragotina Hribarja. Nučič je bil dal v teh tiskarnah tiskati mnogo stvari, pa po svoji navadi seveda ni ničesar plačal. V katoliški tiskarni je

Mikroorganizmi akutnega in kro-
ničnega črevesnega katarja, ki jim dajo
beljakovine kravjega mleka izvrsto redilno
podlago, dobe s Kufejevo moko za
otroke — kuhan na vodi — in izločitvijo
mleka iz živila slabu redilno podlago, na ka-
teri ne morejo uspevati. Nenavadno vretje v
črevesu in bruhanje preneha in tudi telesno
čiščenje se izboljša. Kufejeva moka za otroke
je prehrana tako lahko, da jo dobro prehrani in
vrška tudi obolel želodčno-črevesni kanal. Tudi
imata moka lastnost, da zaostalo slast vnovič
vzbuji.

3 besede . . .
„Altvater“

Gessler
Krnov (Jägerndorf).

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 1. julija 1906.

Naložbeni papirji.

42% majska renta . . . . .

42% srebrna renta . . . . .

4% avstr. kronska renta . . . . .

4% zlata . . . . .

4% ogrska kronska renta . . . . .

4% zlata . . . . .

4% posojilo dež. Kranjske . . . . .

4% posojilo mesta Split . . . . .

Zadar . . . . .

4% posojilo 1902 . . . . .

4% češka dež. banka k. o. . . . .

4% ž. o. . . . .

4% zast. pisma gal. dež. . . . .

hipotečne banke . . . . .

4% pešt. kom. k. o. z 10% pr. . . . .

4% zast. pisma Innerst. hranilnice . . . . .

4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice . . . . .

4% z. pis. ogr. hip. ban. . . . .

4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. . . . .

4% obl. češke ind. banke . . . . .

4% prior. lok. želez. Trst . . . . .

Poreč . . . . .

4% prior. dolenskih žel. . . . .

3% prior. juž. žel. kup. . . . .

4% avstr. pos. za sel. p. o. . . . .

Srečke . . . . .

Srečke od 1. 1860/ . . . . .

od 1. 1864 . . . . .

tizske . . . . .

zem. kred. I. emisije . . . . .

II. ogrske hip. banke . . . . .

srbske à frs. 100% turške . . . . .

Basilika srečke . . . . .

Kreditne . . . . .

Inomoske . . . . .

Krakovske . . . . .

Ljubljanske . . . . .

Austr. rdeč. križa . . . . .

Ogr. . . . .

Rudolfove . . . . .

Salicburške . . . . .

Dunajsko kom. . . . .

Deinice . . . . .

Južne železnice . . . . .

Državne železnice . . . . .

Avtro-ogrške bančne deln. . . . .

Avtstri. kreditne banke . . . . .

Ogrske žel. . . . .

Zivnostenske . . . . .

Premogokov v Mostu (Brüx) . . . . .

Alpinske montane . . . . .

Praške žel. ind. dr. . . . .

Rima-Murányi . . . . .

Trboveljske prem. družbe . . . . .

Avtstri. orznozne tov. družbe . . . . .

Ceske sladkorne družbe . . . . .

Valute . . . . .

C. kr. cekin . . . . .

20 franki . . . . .

20 marke . . . . .

Sovereigns . . . . .

Marke . . . . .

Laški bankovci . . . . .

Rubli . . . . .

Dolarji . . . . .

11:34 11:38

19:15 19:18

23:46 23:52

23:96 24:02

117:32 117:54

95:65 95:85

282:2 253:1

4:84 5:

11:34 11:38

20 franki . . . . .

20 marke . . . . .

Sovereigns . . . . .

Marke . . . . .

Laški bankovci . . . . .

Rubli . . . . .

Dolarji . . . . .

Termín . . . . .

Pšenica za oktober . . . . za 50 kg K 7:71

Rž . . . . .

Koruza . . . . .

koruza . . . . .

Oves . . . . .

Efektiv . . . . .

5 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 662. Srednji srednji tisk 786.0 mm.

Juni Čas Stanje Vetrovi Nebo

opazovanja barometra v mm Temperatura v °C

30. 9. zv. 737:3 14:0 sr. jvzvod oblačno

1. 7. zj. 737:3 12:1 sr. jvzvod oblačno

2. pop. 736:4 16:8 sl. vzszhod del. jasno

9. zv. 737:1 14:9 sr. jgvzvod del. jasno

2. zj. 737:5 14:4 sl. svzvod jasno

2. pop. 736:7 21:2 p. m. jvzvod pol. oblač.

Srednja predvzeta vječna temperatura: 15.8° in 14.6°; norm.: 19.1° in 19.1°; Mokrina v 24 urah 34.9 mm in 0.0 mm.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

ve vrte rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebenju.

Aksijski kapital K 2,000,000.—

Reservni zaklad K 200,000.—

Zavaruje v skladu z Zakonom o vrednotnih papirjih.

Izbrahe vrednotne papirje in vnovčuje zapala krapone.

Vinkula je in devinkula volanske županije.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejetoma

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denari obrestata v dan voge do dan vzdiga 3.74

Promet s čeki in nakaznico.

Sprejem takoj v trajno delo 2 izurjena mizarska

pomočnika

Ant. Rojina, mizarski mojster

Wolfso ulice št. 8. 2377 2

Za 1. november se odda v Sodniskih ulicah št. 4 v najem

lep lokal

za prodajalno ali pisarno. Lokal obstoji in 4 sob in se deliti v dva lokalja. Več pove kamnosek **Vodnik v Ljubljani.** 1794—8

Razpis službe.

Podpisano društvo razpisuje službo

krčmarja

Zahaja se pred vsem zmožnost. Pogoje in vse drugo se izvede na zahtevo pri podpisanim načelstvu.

Vinarsko in gospodarsko društvo v Komnu

dne 18. junija 1906.

Načelstvo.

Lepo stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo in kopališčem se takoj odda pri **A. Šušniku na Zaloški cesti.** 2380 1

Dr. 2383

Démeter vit. Bleiweis Trstenški strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu

se je povrnil in ordinira

v Cigaletovih ulicah št. 7

(tik sodniške palače)

od 3. — 5. popoldne.

RAZGLAS.

Na mestni višji realki v Idriji (s pravico javnosti) se bodo vpisovali učenci, ki hočejo vstopiti s šolskim letom 1906/7 v I. realčni razred dne 14. julija dopoldne, odnosno dne 15. septembra.

Sprejemne izkušnje se vrše dne 14. julija popoldne, oziroma dne 16. septembra.

Priglasiti se je v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Predložiti se mora rojstni (krstni) list in zadnje šolsko izprizevalo.

Vpisnine ali drugih denarnih prispevkov ni. — Tudi ne plačujejo učenci nobene šolnine.

Ravnateljstvo mestne višje realke v Idriji.

Cook & Johnsona

ameriška

patentna kolesca za kurja očesa

(obl. varovano)

so danes edino sredstvo, ki bolečine tako j pre